

Kaip padėti vaikui namuose išmokti taisyklingai tarti garsus?

Garsų tarimo mokymasis vyksta tam tikru nuoseklumu. Tėvai dažnai stengiasi vaikui padėti, prašydami pakartoti tam tikru garsu prasidedančius žodžius. Pavyzdžiui, jei vaikas netaria garso r, daugelis suaugusiųjų prašo pakartoti šiuo garsu prasidedančius žodžius (pavyzdžiui, ratas, rožė, rytas ir t. t.). Žodžių kartojimas – svarbus mokymosi etapas, tačiau ne pirmasis.

Izoliuoto garso tarimas

Būtų lengviau pasiekti norimus rezultatus, jei iš pradžių aptartumėte su vaiku (geriausia prieš veidrodį) lūpų ir liežuvio padėtį tariant mokomą garsą. Pavyzdžiui, „Pažiūrėkime, ką daro mūsų lūpos ir liežuvis, kai tariame garsą š. Matai, lūpos „piktos“, aš jas „suraukiu“ ir atkišu į priekį. Liežuvis slepiasi burnoje, už viršutinių dantų. Pamėginkime kartu ištarti š–š–š. Dabar priglauskime delniuką prie burnos. Jauti, kokia šilta oro srovė eina, kai tariame šššš.“

Garso tarimas skiemenyse

Jei vaikui pavyko ištarti šį garsą (1 etapas), galite pereiti prie skiemenų mokymosi (2 etapas). Sugalvokite žaidimų, kuriuose galėtumėte tarti įvairius skiemenis su šiuo garsu, nes beprasmis kartojimas vaikui greitai nusibos. Galima žaisti su dëlione, kiekvienai detalei suteikiant vis kitokį vardą: ša, šo, šu, šė, ši, aš, oš, statyti kaladėlių ar lego bokštus tariant po vieną skiemenį ir t. t.

Garso tarimas žodžiuose

Kai vaikas visiškai taisyklingai pakartoja įvairius skiemenis, galima pereiti prie žodžių mokymosi (3 etapas). Tardami žodžius pabrėžkite mokomą garsą (šššala, šššoka, šššukuoja).

Garso įtvirtinimas rišlioje kalboje

Sėkmingai įveikę žodžių mokymąsi, mėginkite sugalvoti sakinių (4 etapas), pasakojimų, eilėraščių su šiuo garsu ir tik tada kontroliuokite garso tarimą vaiko kalboje (5 etapas). Visiems nemalonu, kai juos pertraukia, stabdo ar liepia pakartoti žodžius, todėl kartu su vaiku sugalvokite, kaip jam priminsite naujo garso tarimą. Kai kuriems vaikams padeda prisegti ženkliukai su nupiešta raide š, kitiems lengviau išmokti, kai mama ar tėtis taisyklingai pakartoja jų ištartus žodžius. Vaikai labai išradingi ir gali pasiūlyti jiems priimtinausią sprendimą.

Būkite kantrūs ir nuoseklūs

Išmokti tarti naują garsą – nelengva užduotis, todėl nenusiminkite, jei jums nepasisekė taip greitai, kaip jūs norėjote. Būkite kantrūs ir nuoseklūs. Kartais, ypač jei vaiko kalbos raida vėluoja, gali prireikti specialių artikuliacinės mankštos pratimų, kuriuos, atsižvelgdami į vaiko amžių ir sutrikimo pobūdį, gali pasiūlyti logopedai.